

NUMATOMO POVEIKIO KONKURENCIJAI VERTINIMAS

Projekto pavadinimas Dėl žemės ūkio ministro įsakymo „Dėl nacionalinės pagalbos pieno gamintojams teikimo taisyklių patvirtinimo“ projekto

Projekto rengėjas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija

Projekto tikslas išsaugoti Lietuvos pieno gamybos potencialą ir skatinti pieno gamintojų jungimąsi į pripažintas kooperatines bendroves (kooperatyvus).

Ar siūlomas sprendimas tiesiogiai paveiktų ūkio subjektų įėjimą į rinką?

Nacionalinės pagalbos pieno gamintojams teikimo taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu ([ES\) Nr. 1408/2013](#) dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje su visais pakeitimais (toliau – Reglamentas ([ES\) Nr. 1408/2013](#)) ir atsižvelgiant į Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrąsias administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2010 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. 3D-979 „Dėl Valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitų iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamų priemonių bendrųjų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Bendrosios administravimo taisyklės).

Taisyklių projekte numatyta, kad pagalba teikiama pieno gamintojams, kurie atitinka visus šiuos reikalavimus:

1. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre užregistruoti kaip valdos valdytojai arba partneriai ne vėliau kaip iki 2023 m. sausio 31 d.;

2. jeigu vidutinė 2023 m. vasario–kovo mėnesių natūralaus žalio pieno supirkimo kaina buvo ne didesnė kaip 35 ct už kilogramą (duomenys apie VĮ Žemės ūkio duomenų centre (toliau – Centras) registruotų pieno supirkėjų sumokėtą pieno kainą kiekvienam pieno gamintojui imami iš Pieno apskaitos informacinės sistemos).

3. kurių vardu Ūkinių gyvūnų registre (toliau – ŪGR) 2023 m. kovo 1 d. buvo registruotų pieninių karvių.

4. kurie ir kurių sutuoktiniai nėra patvirtinti paramos gavėjai pagal Kaimo plėtros 2004–2006 metų plano priemonę „Ankstyvo pasitraukimo iš prekinės žemės ūkio gamybos rėmimas“ ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos priemonę „Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos“.

5. pateikė paraiškas nacionalinei pagalbai gauti.

Pagalba pieno gamintojams mokama už ŪGR 2023 m. kovo 1 d. registruotas pienines karves.

Pieno gamintojams, 2023 m. kovo 1 d. esantiems pripažintos kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) nariais, išmokos dydis yra padidinamas 10 proc.

Pagalbos dydis pieno gamintojams, atitinkantiems šių taisyklių 6 punkto reikalavimus, ir pieno gamintojams, atitinkantiems šių taisyklių 6 ir 8 punktų reikalavimus, nustatomas atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu iki š. m. gegužės 19 d.

Skirtingi išmokų dydžiai siūlomi todėl, kad Lietuvoje pieno gamintojai yra silpnoji visos pieno grandinės dalis. Vienas iš būdų sustiprinti derybines galias, derantis su pieno supirkėjais dėl žalio pieno kainos, yra jungimasis į pripažintas kooperatines bendroves (kooperatyvus). Pastaraisiais metais šis kooperavimosi procesas Lietuvoje vyksta gana lėtai. Šiuo metu pripažinti kooperatyvai superka apie 25 proc. nuo bendro Lietuvoje supirkto žalio pieno kiekio ir apima apie 20 proc. Lietuvos pieno gamintojų, parduodančių pieną perdirbti.

Siekiant, kad kooperacijos procesas pieno sektoriuje būtų spartesnis, būtina įvairiomis politikos priemonėmis skatinti pieno ūkių jungimąsi į pripažintus kooperatyvus. Atkreiptinas dėmesys, kad pripažintų kooperatyvų atstovai kartu derasi su pieno supirkėjais dėl bendro pieno kiekio ir gauna aukštesnę pieno supirkimo kainą. Manome, kad 10 proc. didesnis išmokos dydis neiškreiptų konkurencijos pieno sektoriuje, o kaip tik sustiprintų silpniausios pieno grandinės dalies – pieno gamintojų padėtį ir tokiu būdu ateityje, esant pieno rinkos svyravimams, papildomos paramos poreikis tiek iš valstybės biudžeto, tiek iš ES biudžeto galimai sumažės.

Vardas ir pavardė	Neringa Michailovaitė
Pareigos	Vyriausioji specialistė
Institucija (padalinys)	Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (Tvarios žemės ūkio gamybos ir maisto pramonės departamento Maisto pramonės ir kooperacijos skyrius)
Telefono numeris ir elektroninio pašto adresas	Tel.: (8 5) 239 1167 el. p. neringa@zum.lt